

ΚΡΑΤΙΚΗ
ΟΡΧΗΣΤΡΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

#mousikipantou

150 ΧΡΟΝΙΑ **RICHARD STRAUSS**

Γεώργιος Βράνος
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ

Dariusz Mikulski
ΚΟΡΝΟ

ΕΡΓΑ

Δον Ζουάν, έργο 20

*Κοντσέρτο για κόρνο αρ. 2
σε Μι-ύφεση-Μείζονα*

Θάνατος και Εξαϋλωση, έργο 24

*Σουίτα από την όπερα
Ο Ιππότης με το Ρόδο, έργο 59*

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

◇ **12.12.2014** ◇
ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΕΛΕΤΩΝ Α.Π.Θ

ΩΡΑ ΕΝΑΡΞΗΣ 20:30

Εισιτήρια 18€, 9€, 5€
Προώληση Εκδοτήριο Κ.Ο.Θ.
(Πλ. Αριστοτέλους, 2310 236990)
Ισχύει η Ευρωπαϊκή Κάρτα Νέων

ΧΟΡΗΓΟΙ

ΧΟΡΗΓΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΧΟΡΗΓΟΣ ΦΙΛΟΣΕΝΙΑΣ

COSMOTÉ

Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ

Τρίτο

πρώτο

KSMCS

TV100

TV100

MAKEΔONIA

epilogos.gr

95.1
Κοσμοραδίο

protagon.gr

MEGA

biscotto
RADIO.GR

biscotto

biscotto.gr

think
free.gr

GRACHO TAMBORA

CLASSICAL RADIO

con fuoco

Le Palace
ART HOTEL

Mediterranean Palace

Καλλιτεχνικός Διευθυντής Γεώργιος Βράνος
Αν. Διοικητική Διευθύντρια Κέλλυ Μιμκοπούλου

Ειδικό Ταμείο Οργάνωσης Συναυλιών (Ε.Τ.Ο.Σ.) της Κ.Ο.Θ.

Πρόεδρος Κωνσταντίνος Ζέρβας
Αντιπρόεδρος Δόμνα Ευνουχίδου
Μέλη Μαρία Βοζίκη, Μιχάλης Λαπιδάκης, Ευσταθία Μαυριδίου-Γκουτζικά

ΜΟΥΣΙΚΟΙ Κ.Ο.Θ.

Α΄ ΒΙΟΛΙΑ *Εξάρχοντες* Σ. Παπάνας, Α. Σουσαμόγλου *Κορυφαίοι Α* Γ. Πετρόπουλος, Θ. Πατσαλιδής *Tutti* Ε. Παπαδημήτρης, Ε. Δελφίνοπούλου, Κ. Αρχοντής, Γ. Κανδυλίδης, Α. Παπανικολάου, Γ. Παπά, Μ. Σπανού, Ε. Ταλακούδη, Χ. Λαζαρίδου, Γ. Γαρυφαλλάς, Έ. Λάππας, Σ. Κακάμπουρας, Ρ. Εφίμοβα-Ποπαπλίδη **Β΄ ΒΙΟΛΙΑ** *Κορυφαία Α* Α. Τζίμα *Κορυφαίοι Β* Α. Τζιφάφης, Ν. Μπόγκοραντ *Tutti* Μ. Τοπσιδής, Θ. Θεοδωρίδης, Δ. Παπαστεργίου, Ι. Both, Ε. Κουζώφ, Π. Μυλαράκη, Ε. Αδαμόπουλος, Μ. Εκλεκτού, Γ. Κουγιουμτζόγλου, Μ. Μιχαηλίδης, Ί. Σελαμαζίδης, Ί. Συμονίδου, Α. Μισυρλή, Ν. Τσανακάς, Ι. Τοπούρια **ΒΙΟΛΕΣ** *Κορυφαίοι Α* Ν. Νικολαΐδης, Χ. Σεϊρά *Κορυφαίοι Β* Α. Πορίκης, Α. Βόλταν *Tutti* Φ. Ποπικά, Ε. Παραλίκα, Χ. Βλάχος, Κ. Μητροπούλου, Β. Θεοδωρίδου, Δ. Δελφίνοπούλου, Ρ. Τερζιάν, Δ. Φωτιάδης, Π. Μεταξάς, Θ. Σουργκούνης **ΒΙΟΛΟΝΤΣΕΛΑ** *Κορυφαίοι Α* Β. Σαΐτης, Α. Χανδράκης, Ν. Γκουντιμόβ *Κορυφαία Β* Λ. Μανώλα *Tutti* Β. Δάβαρης, Δ. Πολυζωίδης, Γ. Στέφος, Χ. Γρίμπας, Μ. Ανισέγκου, Δ. Αλεξάνδρου, Ι. Κανάτσου, Ζ. Στέπιτς **ΚΟΝΤΡΑΜΠΑΣΑ** *Κορυφαίος Α* Χ. Χειμαριάς *Κορυφαίοι Β* Γ. Χατζής, Η. Σουμेलίδης *Tutti* Ε. Μπουλασίκη, Ε. Παντελίδου, Λ. Κυρίδης, Μ. Σαπουντζής, Γ. Πολυχρονιάδης, Α. Παρθενάκη **ΦΛΑΟΥΤΑ** *Κορυφαίοι Α* Ν. Δημόπουλος, Ό. Γκόγκας *Κορυφαίοι Β* Γ. Ανισέγκος, Μ. Χατζή, Ν. Ζήσης *Tutti* Ν. Κουκής **ΟΜΠΟΕ** *Κορυφαίοι Α* Δ. Καπαξίδης, Δ. Κίτσος *Κορυφαίοι Β* Γ. Τσόγιας-Ραζάκοβ *Tutti* Π. Κουγιουμτζόγλου **ΚΛΑΡΙΝΕΤΑ** *Κορυφαίοι Α* Κ. Παπαδόπουλος, Χ. Γραονίδης *Κορυφαίος Β* Α. Σταυρίδης *Tutti* Β. Καρατζίβας **ΦΑΓΚΟΤΑ** *Κορυφαίος Α* Γ. Πολίτης *Κορυφαίοι Β* Κ. Βαβάλας, Μ. Πουλιούδη *Tutti* Μ. Ηλιοπούλου **ΚΟΡΝΑ** *Κορυφαίος Α* Τ. Ελευθεριάδης *Κορυφαίοι Β* Β. Βραδέλης, Π. Φειζός *Tutti* Δ. Δεσποτόπουλος, Ν. Μήτρος **ΤΡΟΜΠΕΤΕΣ** *Κορυφαίοι Α* Σ. Παπαδόπουλος, Γ. Νέτσας *Κορυφαίος Β* Γ. Λασκαρίδης *Tutti* Δ. Κουρατζίνος **ΤΡΟΜΠΟΝΙΑ** *Κορυφαίοι Α* Φ. Στεφανίδης, Α. Ντώνες *Κορυφαίοι Β* Φ. Δράκος, Γ. Κόκκορας *Tutti* Ε. Μπαλάς **ΤΟΥΜΠΑ** *Κορυφαίοι Α* Γ. Τηνιακούδης, Π. Γεωργιάδης **ΤΥΜΠΑΝΑ** *Κορυφαίοι Α* Δ. Βίττης, Β. Αφανάσιεβ **ΚΡΟΥΣΤΑ** *Κορυφαία Β* Β. Χουζούρη *Tutti* Ε. Αγγουριδάκης, Ν. Μιχαηλίδου **ΑΡΠΑ** *Κορυφαία Α* Κ. Γίμα **ΠΙΑΝΟ** *Κορυφαία Α* Μ. Λιακοπούλου | *Έφορος Κ.Ο.Θ.* Α. Χανδράκης *Βοηθός Εφόρου* Π. Μυλαράκη

Οι μουσικοί της Κ.Ο.Θ αναφέρονται με σειρά αρχαιότητας

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΤΗΣ Κ.Ο.Θ.

Γραμματεία Μ. Νιμπί *Γραμματεία Καλλ. Διεύθυνσης - Εκπαιδευτικά Προγράμματα* Μ. Παπακωνσταντίνου *Υλοποίηση Καλλ. Προγραμματισμού* Φ. Χατζησίμου *Προβολή & Επικοινωνία* Σ. Ιωαννίδης, Ν. Κυριακού *Μουσική Βιβλιοθήκη - Αρχείο* Θ. Καραμανίδου *Λογιστήριο* Μ. Αδάμος, Έ. Τερζή *Ταμείο* Ε. Παράσχου, Γ. Κοκόλη *Φροντιστές* Π. Γιάντσης, Γ. Νιμπίς

Συντονισμός ύλης Σάκης Ιωαννίδης
Σχεδίαση dolphins // communication design
Εκτύπωση Chromotyp

ΑΠΑΓΟΡΕΥΕΤΑΙ Η ΦΩΤΟΓΡΑΦΗΣΗ ΚΑΙ Η ΒΙΝΤΕΟΣΚΟΠΗΣΗ ΑΠΟ ΤΟ ΚΟΙΝΟ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΤΗΣ ΣΥΝΑΥΛΙΑΣ.

ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ Η ΕΙΣΟΔΟΣ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ ΑΝΩ ΤΩΝ 6 ΕΤΩΝ.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΑΥΛΙΑΣ

150 χρόνια Ρίχαρντ Στράους (1864-1949)

Παρασκευή 5 Δεκεμβρίου 2014

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ, ΕΙΣΑΓΩΓΗ, ΕΡΓΟ 20

ΚΟΝΤΣΕΡΤΟ ΓΙΑ ΚΟΡΝΟ ΣΕ ΜΙ ΥΦΕΣΗ ΜΕΙΖΟΝΑ ΑΡ.2, ΕΡΓΟ 132 (TRV 283)

Διάλειμμα

ΘΑΝΑΤΟΣ ΚΑΙ ΕΞΑΪΛΩΣΗ, ΕΡΓΟ 24, ΣΥΜΦΩΝΙΚΟ ΠΟΙΗΜΑ

ΣΟΥΙΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΠΕΡΑ Ο ΙΠΠΟΤΗΣ ΜΕ ΤΟ ΡΟΔΟ, ΕΡΓΟ 59

Ο Ρίχαρντ Στράους υπήρξε ένας θρύλος της εποχής του, που διέπρεψε στη σύνθεση, την ερμηνεία και τη διεύθυνση ορχήστρας, συγκλονίζοντας με τους νεωτερισμούς του και προκαλώντας με τη βιασιότητα και τον άκρατο αισθησιασμό των έργων του. Αμφιλεγόμενη προσωπικότητα, που δίχασε ειδικούς και κοινό με το έργο του και τη στάση ζωής του, χαρακτηρίστηκε ως ο «τελευταίος Γερμανός Ρομαντικός» σε μια προσπάθεια να καταταχθεί κάπου. Δε θα ήταν υπερβολή να ειπωθεί πως έζησε στην εποχή του όπως ένας σύγχρονος «rock star», με όλα τα συμπαρομαρτούντα μίας τέτοιας στάσης ζωής, κάνοντας συχνά τη διαδρομή από το ζενίθ στο ναδίρ και τούμπαλιν. Άλλοτε αντικορφοματτής κι άλλοτε πρόθυμος να συμβιβαστεί χάριν αξιωματών, αρχικά ευρηματικός και καινοτόμος, αλλά αργότερα υπερασπιστής της επιστροφής σε έναν (έστω εκμοντερνισμένο) κλασικισμό, ‘προστάτης’ της γερμανικής μουσικής από την ‘εκφυλισμένη τέχνη’ ως διευθυντής του Reichs-musikkammer του Χίτλερ και ταυτόχρονα αποκρηγμένος από το ίδιο ναζιστικό καθεστώς, δημιούργησε ένα μωσαϊκό έντονα αντιθέσεων που κατέληξε στην απομόνωση της αυτοεξορίας του. Στη σημερινή συναυλία θα ακουστούν δύο υπέροχα συμφωνικά ποιήματα, το *Θάνατος και Εξαΰλωση* που εξυμνεί την υπερβατική αξία της τέχνης και το *Δον Ζουάν* που θέτει ηθικά διλήμματα σχετικά με το κνήγη του ανεκπλήρωτου ιδανικού. Οι υψηλές δεξιοτεχνικές απαιτήσεις του *Κοντσέρτου για κόρνο αρ.2* αποτελούν φόρο τιμής προς τον επιφανή κορνίστα πατέρα του, ενώ η σουίτα από την κωμική όπερα ο *Ιππότης με το Ρόδο* είναι ένα κάλεσμα για χορό και ξεφάντωμα.

Νίκος Κυριακού

ΔΟΝ ΖΟΥΑΝ, ΕΙΣΑΓΩΓΗ, ΕΡΓΟ 20 (17΄)

Ο *Δον Ζουάν* ανήκει στη σειρά των μεγάλων συμφωνικών έργων του Ρίχαρντ Στράους. Γράφτηκε το 1888 και δόθηκε σε πρώτη εκτέλεση την επόμενη χρονιά στη Βαϊμάρη. Εμπνευσμένο από το ομώνυμο επικό ποίημα του *Nicolaus Lenau*, αποτελεί ένα ζωντανό, μουσικό πορτραίτο του *Δον Ζουάν*, γεμάτο πάθος και φλόγα. Το έργο αρχίζει με τρία θέματα, που χαρακτηρίζουν τον ήρωα. Το πρώτο είναι γεμάτο φλογερό πάθος, το δεύτερο είναι χαρακτηριστικό του ανικανοποίητου πόθου, το τρίτο εκφράζει την ιπποτική περηφάνια με την οποία εμφανίζεται ο *Δον Ζουάν*. Ο Στράους, με υπέροχη ορχηστρική μαεστρία, δίνει στα θέματα μία θαυμαστή λάμψη, ζωγραφίζοντας τον ήρωα του με πλατιές ζωντανές πινελιές. Ξεκινάει με ένα απαλό και χαριτωμένο θέμα που αναφέρεται στην ευκολία της κατάκτησης και συνεχίζεται μεγαλόπρεπα με έναν ολοένα αυξανόμενο ‘καλπασμό’, όσο αυξάνουν οι κατακτήσεις, ως την απότομη διακοπή και την παρταταμένη σιωπή που οδηγεί στο το θάνατο του ήρωα.

Σόλων Μιχαηλίδης

ΚΟΝΤΣΕΡΤΟ ΓΙΑ ΚΟΡΝΟ ΣΕ ΜΙ ΥΦΕΣΗ ΜΕΙΖΟΝΑ ΑΡ.2, ΕΡΓΟ 132 (TRV 283) (21΄)
I. Allegro non troppo II. Andante con moto III. Rondo (Allegro molto)

Ο πατέρας του Ρίχαρντ Στράους, Φραντς Τζόζεφ, υπήρξε ένας από τους επιφανέστερους κορνίστες της εποχής του και κορυφαίος της φημισμένης Όπερας του Μονάχου. Είναι φυσιολογικό λοιπόν το ιδιαίτερο ενδιαφέρον του Ρίχαρντ για το κόρνο, που εκδηλώθηκε με την εκτεταμένη χρήση του στις ενορχηστρώσεις των έργων του, ενώ έγραψε σε ηλικία μόλις 9 ετών και μία διπλή σπουδή για κόρνο. Αποκορύφωμα αυτού του ενδιαφέροντος αποτελούν βεβαίως τα 2 αριστουργηματικά κοντσέρτα του για κόρνο, που αποτελούν σημείο αναφοράς για το συγκεκριμένο όργανο στην παγκόσμια εργογραφία. Οι απαιτήσεις του από τους σολίστες είναι μεγάλες, αν αναλογιστούμε ότι τα έγραψε έχοντας ως ‘μέτρο’ τις ικανότητες του πατέρα του. Το 2ο κοντσέρτο για κόρνο, που κυκλοφόρησε το 1942, εμπεριέχει όλα τα χαρακτηριστικά της υστερο-ρομαντικής γραφής του συνθέτη και έχει χαρακτηριστεί ως το αποκορύφωμα της μουσικής για κόρνο.

Νίκος Κυριακού

ΘΑΝΑΤΟΣ ΚΑΙ ΕΞΑΪΛΩΣΗ, ΕΡΓΟ 24 (25΄)

Τα συμφωνικά ποιήματα του Ρίχαρντ Στράους θα αποτελούν για πάντα μεγαλειώδη μνημεία της προγραμματικής μουσικής. Είναι εξίσου εκπληκτικά, είτε εξιστορούν εξωτερικά γεγονότα, είτε ψυχογραφούν συναισθηματικές καταστάσεις, περιγράφοντας φυσικά φαινόμενα και λαϊκούς τύπους αποκορυφωμένα στην ενδιαιρούμενη συνείδηση, είτε σελιδοποιούν με μουσικές διακοσμήσεις παγκόσμια φιλολογικά αριστουργήματα. Το *Θάνατος και Εξαΰλωση* είναι ένας σημαντικός σταθμός στο συνολικό έργο του μεγάλου Γερμανού συνθέτη, με τη συγκλονιστική συγκίνηση που μεταδίδει. Είναι εμπνευσμένο από ένα ποίημα του Alexander Richter και συμβολίζει την αγωνιώδη αιώνια πάλη της ανθρωπίνης ψυχής και τη λύτρωση που βρίσκει (μόνο) στην τέχνη. Στην κάθε του γραμμή νιώθει ο ακροατής τη μάχη με το θάνατο μέσα σε ένα ωμότατο ρεαλισμό, τους οραματισμούς του ετοιμοθάνατου, τη φρίκη του περετού, την αβάσταχτη αγωνία, ως τη στιγμή της υπέρτατης λύτρωσης, που εξαγνίζει κι ανυψώνει με την τελειότητα της φόρμας όλα τα καταθλιπτικά στοιχεία του έργου.

Σοφία Σπανούδη

ΣΟΥΙΤΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΟΠΕΡΑ Ο ΙΠΠΟΤΗΣ ΜΕ ΤΟ ΡΟΔΟ, ΕΡΓΟ 59 (23΄)

Ο Στράους γνώρισε τεράστια επιτυχία το 1911 με τον *Ιππότη με το Ρόδο*, μία τριπράκτη μουσική κωμωδία βασισμένη σε λιμπρέτο του Χιούγκο φον Χόφμανσταλ. Η υπόθεση διαδραματίζεται στη Βιέννη στα μέσα του 18ου αιώνα και περιγράφει τις ερωτικές περιπέτειες της νεαρής ευγενούς Μαρίας Τερέζας, που στέλνοντας τον εραστή της Οκτάβιαν να παραδώσει το ασπένιο ρόδο στην όμορφη Σόφη και να την προξενώσει με τον άεστο φαδέρφο της βαρόνο Οκς, κινδυνεύει να τον χάσει αφού ερωτεύεται μεταξύ τους. Ακολουθεί η γελιοποίηση του βαρόνου, μέχρι που η πριγκίπισσα κερδίζει ξανά τον Οκτάβιαν. Το 1944 ο Στράους συνέθεσε μία πολύχρωμη σουίτα, συλλέγοντας τις πλέον χαρακτηριστικές και αγαπημένες μελωδίες από το μουσικό υλικό της όπερας και κυρίως τη μουσική βαλς που χρησιμοποίησε σε 3 διαφορετικές περιπτώσεις σχετικά με τον (κατά τη γνώμη του πρωταγωνιστή του έργου) βαρόνο Οκς, δημιουργώντας έτσι εσκεμμένα έναν μουσικό αναχρονισμό, αφού την εποχή που διαδραματίζεται το έργο η αριστοκρατία χόρευε μενουμετό σε tripλό χρόνο και όχι βαλς, που επικράτησε σχεδόν έναν αιώνα αργότερα. Όπως είπε και ο Στράους όμως «τι θα ήταν ο Ιππότης με το Ρόδο χωρίς το βαλς του;»

Νίκος Κυριακού

Γεώργιος Βράνος ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΟΡΧΗΣΤΡΑΣ

Από τον Ιούνιο του 2014 είναι Καλλιτεχνικός Διευθυντής της Κρατικής Ορχήστρας Θεσσαλονίκης. Το 2010 διορίστηκε επίκουρος καθηγητής στο Τμήμα Μουσικής Επιστήμης και Τέχνης του Πανεπιστημίου Μακεδονίας στη Θεσσαλονίκη, με γνωστικό αντικείμενο τη «Διεύθυνση Ορχήστρας». Συνεργάζεται τακτικά με την Εθνική Λυρική Σκηνή, την Κ.Ο.Α. και την Κ.Ο.Θ. Έχει διατελέσει Α΄ αρχιμουσικός και αναπληρωτής Γενικός Μουσικός Διευθυντής στην Όπερα του Regensburg και στην Κρατική Όπερα του Coburg, όπου ήταν και Καλλιτεχνικός Διευθυντής της Συμφωνικής Ορχήστρας Νέων του Coburg, ενώ διετέλεσε Γενικός Μουσικός Διευθυντής στην Όπερα του Regensburg. Παραγωγές όπως Carmen, Norma, Lulu, Un Ballo di maschera κ.ά. καθώς και συμφωνικά κονσέρτα, πολλές φορές και με τη σύμπραξη της περίφημης παιδικής χορωδίας των Domspratzten και τη Φιλαρμονική Ορχήστρα της Όπερας του Regensburg, απέσπασαν ενθουσιώδεις κριτικές από το γερμανικό, αλλά και το διεθνή Τύπο. Διύθυνε εκτός του γνωστού ρεπερτορίου και αρκετές πρώτες εκτελέσεις. Παράλληλα υπήρξε και Καλλιτεχνικός Διευθυντής των καλλιτεχνικών εκδηλώσεων προς τιμήν της Μαρίας Κάλλας στο Gasteig και το Prinzregententheater, με τη συμφωνική Ορχήστρα του Μονάχου και την Ορχήστρα Kammerphilharmonie της Αγίας Πετρούπολης. Αποφοίτησε από την Ανώτατη Μουσική Ακαδημία του Μονάχου, τάξη του Η. Michael, όπου σπούδασε με υποτροφία του Ιδρύματος «Α. Ωνάσης». Διδάχτηκε Ανώτερα Θεωρητικά από τον Α. Αμαραντίδη και σπούδασε πιάνο (Δίπλωμα) με την Ιφ. Παπαδογιάννη στο Εθνικό Ωδείο Αθηνών. Γεννήθηκε το 1969 στην Αθήνα.

Dr. Dariusz Mikulski ΚΟΡΝΟ

Είναι διευθυντής ορχήστρας και σολίστ στο Γαλλικό κόρνο και καθηγητής στη Μουσική Ακαδημία του Łódź της Πολωνίας. Υπήρξε γενικός και καλλιτεχνικός διευθυντής της Sudecka Philharmonic Orchestra του Wałbrzych (2005-2010) και guest conductor της Φιλαρμονικής Ορχήστρας της Ταϊλάνδης. Έχει συνεργαστεί με πολλές ορχήστρες, όπως: NDR Sinfonieorchester des Norddeutschen Rundfunks, Orchester der Deutschen Oper of Berlin, Wiener Kammerorchester, Thailand Philharmonic Orchestra, Philharmonie der Nationen, Stuttgarter Kammerorchester, Pozna Philharmonic Orchestra κ.ά. Έχει ηχογραφήσει έργα για Γαλλικό κόρνο, μουσικής δωματίου, συμφωνικής μουσικής και όπερας. Ο κ. Mikulski σπούδασε στη Μουσική Ακαδημία του Łódź και αργότερα συνέχισε τις σπουδές του στο ναβηπιστήμιο Mozarteum του Σάλτσμπουργκ με τους καθηγητές Radovan Vlatković (Γαλλικό κόρνο) και Tomas Ungar (διεύθυνση ορχήστρας). Έχει τιμηθεί από τις Πολωνικές αρχές με το μετάλλιο Gloria Artis για την καλλιτεχνική του δραστηριότητα και με το Ασπένιο Μετάλλιο της πόλης του Βερολίνου για την πολιτιστική του συμβολή.

